План
імплементації Директиви 2006/126/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 грудня 2006 року про посвідчення водія, що замінює Директиву Ради 91/439/ЄЕС від 29 липня 1991 року про посвідчення водія

І. Загальна частина

1. Підстави розроблення плану імплементації

План імплементації Директиви 2006/126/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 грудня 2006 року про посвідчення водія (Офіційний вісник ЄС, L 403, 30 грудня 2006 р., с. 18-60), що замінює Директиву Ради 91/439/ЄЕС від 29 липня 1991 року про посвідчення водія) ("Офіційний вісник ЄС L 237, 24 серпня 1991 р., с. 1-24) підготовлено на виконання:

статей 367-369 та додатка XXXII до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (строк імплементації відповідно до Угоди:

введення категорій посвідчень водія – протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою;

умови видачі посвідчень водія – протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою;

вимоги до тестів на отримання посвідчення водія – протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Додатком XXXII передбачено зобов’язання України імплементувати положення Директиви Ради 91/439/ЄЕС.

У зв’язку з тим, що Директива Ради 91/439/ЄЕС скасовується з 19 січня 2013 року відповідно до статті 17 Директиви 2006/126/ЄС, а також враховуючи те, що положення Директиви Ради 91/439/ЄЕС в цілому інкорпоровані у Директиві 2006/126/ЄС є доцільним розроблення МВС плану імплементації Директиви 2006/126/ЄС.

пункту 289 Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 847-р (строк виконання відповідно до Плану заходів стосовно розроблення, прийняття та впровадження нормативно-правових актів про посвідчення водія – листопад 2017 року).

2. Мета і завдання розроблення плану імплементації

Метою плану імплементації Директиви 2006/126/ЄС є створення спільної транспортної політики щодо отримання водійських посвідчень, що сприяє підвищенню безпеки дорожнього руху і вільному пересуванню осіб шляхом

приведення норм національного законодавства у відповідність до норм законодавства Європейського Союзу в частині видачі посвідчення водія.

Основними завданнями імплементації є:

приведення норм національного законодавства у відповідність до норм Директиви;

видача всім власникам єдиного типового посвідчення водія, що відповідає європейським вимогам, підвищення рівня його захисту від підробок та, як наслідок, протидія злочинності на транспорті;

унормування мінімального та максимального віку для допуску до керування певними категоріями транспортних засобів;

набуття навичок, необхідних для керування транспортними засобами, які повинні відповідати технічним характеристикам цих засобів;

проведення періодичного підтвердження необхідних знань та навичок водіїв безпечного керування механічними транспортними засобами, а також їх відповідності встановленим медичним вимогам;

забезпечення запровадження європейських вимог до психофізичної відповідності водіїв транспортних засобів, спрямованих на підвищення безпеки керування;

забезпечення більш об’єктивної оцінки знань претендентів щодо отримання посвідчення водія;

запровадження уніфікованих з європейськими принципів та нормативів приймання іспитів, що складаються для отримання посвідчення водія.

3. Короткий опис поточного стану імплементації акта законодавства ЄС в Україні та очікувані результати імплементації

Кожний громадянин, який досяг визначеного законодавством віку, не має медичних протипоказань та пройшов повний курс навчання за відповідними програмами, може в установленому порядку отримати право на керування транспортними засобами відповідної категорії.

Допуск до керування транспортними засобами в Україні регулюється Законом України "Про дорожній рух", Конвенцією про дорожній рух, актами Кабінету Міністрів України та наказами МВС.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про дорожній рух» від 30.06.1993 № 3353 право на керування транспортними засобами відповідної категорії підтверджується посвідченням водія транспортного засобу з установленим терміном дії. На території України відповідно до Конвенції про дорожній рух діють національні та міжнародні посвідчення водія. Порядок видачі, обміну та встановлення терміну дії таких посвідчень визначається Кабінетом Міністрів України, проте необхідність видачі всім власникам єдиного типового посвідчення водія, що відповідає європейським вимогам, та

підвищення безпеки керування транспортними засобами вимагає реалізації комплексу організаційних та нормотворчих заходів, спрямованих на імплементацію положень Директиви 2006/126/ЄС, упровадження нових підходів регулювання в цій сфері.

Для забезпечення можливості застосування вимог Директиви 2006/126/ЄС у повному обсязі необхідно запровадити як складову частину посвідчення водія мікрочип для додаткового підвищення рівня захисту від підробок.

З метою внормування мінімального та максимального віку для допуску до керування певними категоріями транспортних засобів необхідно посилити дію принципу поступового доступу до категорій двоколісних транспортних засобів і категорій транспортних засобів, що використовуються для перевезення пасажирів і вантажів.

Національне посвідчення водія України на право керування транспортними засобами відповідної категорії дійсне протягом 30 років з дати його видачі. Відповідно до пункту 2 статті 7 Директиви 2006/126/ЄС термін дії посвідчення водія становить від 5 до 15 років залежно від категорій. Тому в обов’язковому порядку необхідно встановити нові строки дії посвідчень водія для різних категорій транспортних засобів з метою періодичного підтвердження необхідних знань та навичок водіїв щодо безпечного керування механічними транспортними засобами, а також їх відповідності встановленим медичним вимогам.

З метою підвищення безпеки керування транспортними засобами, а також запровадження європейських вимог до психофізичної відповідності водіїв транспортних засобів необхідно привести порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами до європейського рівня шляхом перегляду національного законодавства в цій сфері.

Є також необхідність в унесенні змін до національного законодавства в частині гармонізації мінімальних вимог до іспитів з керування і видачі дозволу на керування транспортними засобами з метою запровадження уніфікованих з європейськими принципів та нормативів приймання іспитів на отримання посвідчення водія.

Таким чином, реалізація комплексу організаційних та нормотворчих заходів, передбачених цим планом імплементації, сприятиме максимальному досягненню цілей та вимог, закріплених Директивою 2006/126/ЄС.

Основними законодавчими та нормативно-правовими актами, які регулюють правовідносини, аналогічні врегульованим у Директиві 2006/126/ЄС, є:

Конвенція про дорожній рух від 08 листопада 1968 року з поправками;

Закон України "Про дорожній рух";

постанова Кабінету Міністрів України від 08 травня 1993 року № 340 "Про затвердження Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами";

постанова Кабінету Міністрів України від 31 січня 1992 року № 47 "Про затвердження зразків національних та міжнародного посвідчень водіїв і документів, необхідних для реєстрації транспортних засобів";

постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 року № 487 "Про затвердження Порядку підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів";

наказ МВС від 05 липня 2011 року № 395 "Про затвердження технічних описів бланків документів, які видаються підрозділами МВС України", зареєстрований у Мін'юсті 19.07.2011 за № 883/19621;

наказ МВС від 07 грудня 2009 року № 515 "Про затвердження Інструкції про порядок приймання іспитів для отримання права керування транспортними засобами та видачі посвідчень водія", зареєстрований у Мін'юсті 22.01.2010 за № 74/17369;

спільний наказ МВС, Мінтрансу, МОН, Мінпраці та соцполітики від 07 вересня 2009 року № 385/934/828/337 "Про затвердження Вимог до закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, та кваліфікаційних вимог до спеціалістів, які здійснюють таку підготовку", зареєстрований у Мін'юсті 08.10.2009 за № 947/16963.

4. Головний виконавець та співвиконавці

Відповідальний за організацію виконання заходів плану імплементації - МВС. Співвиконавці: Мін'юст, МОН, Мінінфраструктури, Мінсоцполітики, Національний банк України (за згодою).

Відповідальний за реалізацію заходу плану щодо гармонізації національних медичних стандартів з мінімальними стандартами фізичної і розумової придатності для керування транспортними засобами з механічним приводом – МОЗ.

II. ЗАХОДИ ПЛАНУ

імплементації Директиви 2006/126/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 грудня 2006 року про посвідчення водія, що замінює Директиву Ради 91/439/ЄЕС від 29 липня 1991 року про посвідчення водія

№	Зміст заходу	Виконавці	Строк	Програма та/або проекти допомоги ЄС, інших донорів	Індикатор(и) виконання
1	2	3	4	5	6
Основне завдання 1: *Забезпечення видачі всім власникам єдиного типового посвідчення водія, що відповідає європейським вимогам, підвищення рівня його захисту від підробок та, як наслідок, протидія злочинності на транспорті*					
СТАТТІ: 1, 3 Директиви 2006/126/ЄС					
1.1. Нормотворчі заходи					
1.1.1. Підготовка проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 31.01.1992 № 47" у частині врахування вимог Положення про типове посвідчення водія Європейського Союзу (додаток I Директиви) та запровадження мікрочипів. *(з метою видачі всім власникам єдиного типового посвідчення водія, що відповідає європейським вимогам, підвищення рівня його захисту від підробок та, як наслідок, протидії злочинності на транспорті)*	МВС Мін'юст Національний банк України	II квартал 2016 року (розроблення та оприлюднення проекту для обговорення) III квартал 2016 року (погодження проекту ЦОВВ) IV квартал 2016 року (внесення проекту на розгляд Кабінету Міністрів)	Допомога експертів Комісії ЄС щодо визначення технічних вимог до мікрочипів	Прийняття постанови

1.2. Організаційні заходи				
1.2.1. Проведення консультацій з експертами ЄС щодо наближення норм національного законодавства до норм Директиви 2006/126/ЄС Європейського Парламенту і Ради про посвідчення водія (зі змінами). Переклад англійською мовою проектів законодавчих і нормативно-правових актів та опрацювання їх з експертами ЄС	МВС Мін’юст	II півріччя 2015 року	Допомога експертів інституцій ЄС, у тому числі Комітету з питань посвідчень водія	Забезпечення обміну інформацією з питань отримання посвідчень водія, проведення секторальних діалогів, укладення двосторонніх угод, протоколів, інших документів
1.2.2. Унесення змін до наказу МВС від 05.07.2011 № 395 "Про затвердження технічних описів бланків документів, які видаються підрозділами МВС України", зареєстрованого в Мін'юсті 19.07.2011 за № 883/19621 у частині опису бланків посвідчення водія	МВС	IV квартал 2016 року	Допомога експертів Комісії ЄС щодо визначення технічних вимог до мікрочипів	Прийняття наказу
Основне завдання 2: *Унормування мінімального та максимального віку для допуску до керування певними категоріями транспортних засобів; набуття навичок, необхідних для керування транспортними засобами, які повинні відповідати технічним характеристикам цих засобів; проведення періодичного підтвердження необхідних знань та навичок водіїв безпечного керування механічними транспортними засобами, а також їх відповідності встановленим медичним вимогам; забезпечення запровадження європейських вимог до психофізичної відповідності водіїв транспортних засобів, спрямованих на підвищення безпеки керування*				

СТАТТІ 4, 5, 6, 7 та ДОДАТОК III до Директиви 2006/126/ЄС				
2.1. Нормотворчі заходи				
2.1.1. Розроблення проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про дорожній рух" щодо категорій механічних транспортних засобів та посилення принципу поступового доступу до категорій двоколісних транспортних засобів і категорій транспортних засобів, що використовуються для перевезення пасажирів і вантажів" *(з метою унормування мінімального та максимального віку для допуску до керування певними категоріями транспортних засобів)*	МВС Мін'юст Міносвіти Мінсоцполітики Мінінфраструктури	I квартал 2016 року (розроблення та оприлюднення проекту для обговорення) II квартал 2016 року (погодження проекту ЦОВВ) III квартал 2016 року (внесення проекту на розгляд Кабінету Міністрів) IV квартал 2016 року (внесення на розгляд Верховної Ради)	Допомога експертів інституцій ЄС, у тому числі комітету з питань посвідчень водія	Прийняття Закону
2.1.2. Підготовка проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів	МВС Мін'юст Міносвіти	II квартал 2016 року (розроблення та	Допомога експертів інституцій ЄС, у тому числі комітету	Прийняття постанови

України від 08 травня 1993 року № 340" щодо видачі, заміни, відновлення або обміну посвідчення водія, а також установлення нових строків дії посвідчень водія для різних категорій транспортних засобів *(з метою періодичного підтвердження необхідних знань та навичок водіїв безпечного керування механічними транспортними засобами, а також їх відповідності встановленим медичним вимогам відповідно до додатку III Директиви)*	Мінінфраструктури	оприлюднення проекту для обговорення) III квартал 2016 року (погодження проекту ЦОВВ) IV квартал 2016 року (внесення проекту на розгляд Кабінету Міністрів)	з питань посвідчень водія	
2.1.3. Унесення змін до Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, затвердженого спільним наказом МОЗ та МВС від 31.01.2013 № 65/80, зареєстрованого в Мін'юсті 19.07.2011 за № 883/19621, з метою гармонізації національних медичних стандартів з мінімальними стандартами фізичної і розумової придатності для керування транспортними засобами з механічним приводом *(забезпечується запровадження*	МОЗ МВС Мінінфраструктури	I квартал 2017 року	Допомога експертів інституцій ЄС, у тому числі комітету з питань посвідчень водія	Прийняття змін до Положення

європейських вимог до психофізичної відповідності водіїв транспортних засобів (додаток III Директиви), спрямованих на підвищення безпеки керування)				
2.1.4. Унести зміни до нормативно-правових актів, що діють у сфері організації дорожнього руху, підготовки водіїв транспортних засобів і прийняття іспитів, а саме внести до постанови Кабінету Міністрів України від 08.05.1993 № 340 "Про затвердження Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами", наказу МВС від 07.12.2009 № 515 "Про затвердження Інструкції про порядок приймання іспитів для отримання права керування транспортними засобами та видачі посвідчень водія", зареєстрованого у Мін'юсті 22.01.2010 за № 74/17369, спільного наказу МВС, Мінтрансу, МОН, Мінпраці та соцполітики від 07.09.2009 № 385/934/828/337 "Про затвердження Вимог до закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, та кваліфікаційних вимог до спеціалістів, які здійснюють таку підготовку", зареєстрованого в Мін’юсті 08.10.2009 за № 947/16963, зміни з урахуванням	МВС Мін’юст Міносвіти Мінсоцполітики Мінінфраструктури	Протягом визначеного законодавством строку	Допомога експертів інституцій ЄС, у тому числі комітету з питань посвідчень водія	Прийняття змін до відповідних нормативно-правових актів

законодавчих змін, у тому числі в частині мінімальних вимог щодо навчання та екзаменування водіїв транспортних засобів, а також мотоциклів категорії А (поступовий доступ) *(навички, необхідні для керування транспортними засобами повинні відповідати технічним характеристикам цих засобів)*				
Основне завдання 3: *Забезпечення більш об'єктивної оцінки знань претендентів на отримання посвідчення водія; запровадження уніфікованих з європейськими принципів та нормативів приймання іспитів, що складаються для отримання посвідчення водія.)*				
ДОДАТКИ: II, IV до Директиви 2006/126/ЄС				
3.1. Нормотворчі заходи				
3.1.1. Унесення змін до Інструкції про порядок приймання іспитів для отримання права керування транспортними засобами та видачі посвідчень водія, затвердженої наказом МВС від 07.12.2009 № 515, зареєстрованим у Мін'юсті 22.01.2010 за № 74/17369, у частині гармонізації мінімальних вимог до іспитів з керування і видачі дозволу на керування	МВС Мін'юст Міносвіти Мінінфраструктури	IV квартал 2015 року	—	Прийняття акта
3.1.2. Розроблення проекту спільного наказу МВС України, Міносвіти, Мінінфраструктури, яким будуть затверджені вимоги до фахівців, що здійснюють приймання іспитів, які складаються для отримання посвідчення	МВС Мін'юст Міносвіти Мінінфраструктури	I квартал 2016 року (розроблення та оприлюднення проекту для обговорення)	Допомога експертів інституцій ЄС, у тому числі комітету з питань посвідчень водія	Прийняття наказу

водія *(забезпечується більш об'єктивна оцінка знань претендентів на отримання посвідчення водія)*		II квартал 2016 року (погодження проекту ЦОВВ) III квартал 2016 року (внесення проекту на розгляд Кабінету Міністрів)		